

Inici Associació ▾ Llengua Valenciana ▾ Documents Renou ▾ Enllaços Prensa Denuncies Email

ENTREVISTA A JOAN BENET

Per Xavier Gimeno Alonso

Hui estem junt a Joan Benet Rodríguez i Manzanares, personage molt important dins del mon cultural valencià, persona molt activa, amic i col·laborador de nostra revista Renou, articuliste de nostra web, membre de la Cardona i Vives de Castello.

Creador de pàgines referents del mon valencià com: Llengua Valenciana SI (LLVS), València Milenari, L'Archiu, Ma Vida, El refraner valencià, Música en valencià, ¡Che chiquets!, En Blau, entre atres. Fundador de varies revistes digitals.

Membre de l'Associació d'Escriptors en Llengua Valenciana (AELLVA), de la Ret Mundial d'Escriptors en Espanyol (REMES), de la Societat Internacional d'Autors (Sane Society). Premi Adlert de novela dels Jocs Florals de la Ciutat i Regne de València, en 2007 i 2008. L'associació Cardona Vives li ha concedit, enguany, el premi al millor treball d'investigació sobre la llengua valenciana.

Ultimament ha escrit un llibre titulat: "En trellat i en saó. El refraner valencià. (Refrans i proverbis de la Llengua Valenciana)".

Be, Joan, després de la teua presentació, que com podem veure es prou bona, pasem a l'entrevista.

P- Tinc entès que abans d'estar en el mon cultural valencianiste has segut militar ¿Mos podries parlar un poc de la teua carrera militar? ¿Quin carrec ocupares?

R.- Primer de tot he de dir que abans d'estar en el món cultural valencianiste actiu, per que sempre m'he sentit en ell, era militar i ara també puix des de que em feu militar ya fa un bon grapat d'anys sempre ho he segut i em moriré sent militar. La meua carrera podríem dir que no fon molt llarga puix un accident prou greu m'apartà del servici actiu i ara que estic jubilat el càrrec màxim al qual apleguí quan estava en actiu, no té cap importància.

P- En l'actualitat estas treballant en el mon cultural valencianiste ¿De quina manera entrases en este mon de lluita i defensa de tot lo valencià?

R.- Estan llunt d'una terra no es pot saber de primera mà lo que passa en ella, aixina que encara que sempre he portat a València en el meu cor, comencí a donar-me conte de lo que realment passava quan les meues chiquetes començaren a donar classe de valencià i en valencià, puix encara que yo en eixe moment no sabia molt de valencià, si coneixia gent que ho parlava i em dien que, 'això no era valencià', a lo manco no era el valencià que ells havien després en sa casa.

P- Hui en dia, que Internet es un mon obert d'informació i de llibertat ¿Com veus el valencianisme cultural dins d'Internet? ¿Creus que els usuaris estan interessats pel valencianisme?

R.- Dius be al dir que Internet es un món d'informació, pero no estic d'acort en que siga lliure. M'explique, la major de les enciclopèdies d'Internet que anuncien que qualsevol pot escriure en

39

Me gusta

CITES

Los mallorquines hablan una lengua que es tan antigua como el inglés y más pura que el catalán o el provenzal, sus parientes más cercanos.

Robert Graves

DICCIONARI

CORRECTOR

LINKS

ella, no aplega a ser del tot cert puix no em deixaren ficar argumentació i biografies valencianes, barrant-me tot quant fiquí, i el bibliotecari que m'ho borrà em digué que podia dirigir-me ad ell en castellà o català, pense que en això està tot dit.

A banda d'això el valencianisme en Internet, funciona de maravella, a soles hem de vore la cantitat de pàgines escrites en bon valencià que hi ha en Internet i la majoria d'elles escrites per gent molt jove.

Sí, pense que sí que estem interessats pel valencianisme, i això ho deixa molt patent la cantitat de visites que reben diàriament les pàgines Uep valencianistes.

P- A finals d'octubre es celebrarà el II Encontre de Noves Tecnologies en Llengua Valenciana, del qual formes part en sa organissacio. ¿Quines expectatives n'hi han? ¿Com veus el mon de les noves tecnologies en llengua valenciana?

R.- Forme part de la seua organissació, aixina com també ho fiu del I Encontre, pero pense que esta pregunta deuriem de contestar-la tots els que estem dins de l'organissació, encara aixina tirant-me un poquet al bou yo a soles, diré que quan u fa 'lo que siga', sempre espera lo millor, i les expectatives són entre unes atres, que es puga consolidar com un acte referent de les tecnologies en el món valencià.

El món de les noves tecnologies en llengua valenciana està bollint i més viu que mai. Tenim de tot lo que es puga demanar per a la nostra llengua, correctors, traductors... i tot un món de ferramentes de tot tipo i per a totes les necessitats.

P- Ara parlem de la nostra llengua, la Llengua Valenciana. ¿Com veus el futur de la Llengua Valenciana? ¿Que penses d'eixa entitat creada per un pacte politic i que li diuen Acadèmia Valenciana de la Llengua?

R.- Contestant a la primera pregunta, hi ha qui pensa que en uns anys quedarà a soles com una llengua residual relegada a algunes paraules per a la cuina, els vestits o la festa, pero yo sincerament pense que no, que la llengua valenciana tindrà un futur tan llarc com la mateixa terra per que mai no li han faltat parlants ni van a faltar-li, per que és una llengua molt volguda.

Sobre la AVL podria dir un fum de coses i ninguna bonica, puix com dius fon el frut d'un desgraciat pacte que condenà a l'autèntica llengua valenciana no a un segon pla, sino a desaparéixer per sancer convertint-la en una llengua morta sense cap tipo d'esplendor i engolida per la parla que volen impondre 'ns des de les institucions governamentals i aixina que conste en l'història com si la dolça i bonica llengua valenciana mai no haguera existit. La AVL simplement deuria de desaparéixer i deixar de fer pena a tot lo món.

P- ¿Com pots explicar eixa indiferencia de la gent i pijor encara l'imposicio de paraules que mai s'havien utilitzat en esta terra i que diàriament estem veent en els mijos de comunicacio valencians?

R.- La AVL seguint les directrius del IEC i en el Vist i Plau del govern valencià, està afavorint un acostament de la nostra llengua valenciana a la parla catalana, obligant a utilisar una llengua estranya i aliena a la terra valenciana, que és el nomenat, 'valencià normalitzat'.

Per centrar el tema, el punt cinc de la llei de creació de la AVL, obliga 'per nassos' a totes les institucions públiques i les privades que vullguen rebre subvencions públiques a acatar lo que ella diga, (impondre per nassos em sona a dictadura), aixina que televisions, diaris, revistes... i totes les empreses que li demanen traducció per al seus escrits estaran en eixa parla que impon la AVL.

P- ¿Que opines d'eixe llenguatge artificial que li diuen "valencià" i que s'està imponent en les escoles i que se pareix molt poc a nostra culta llengua valenciana?

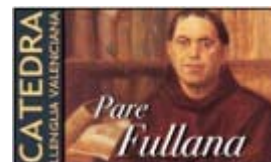
R.- Puix me pareix que és una barreja immunda creada a l'ampar del poder que emana de la AVL i d'esquenes al poble valencià, si eixe poble que està pagant-los el sòu i a soles rep insults a la seua identitat com a poble, i que evidentment com és una parla aliena a la cultura i costums valencianes, deuria ser erradicada dels colleges, del sistema educatiu i de tots els llocs com s'erradica les metàstasis de càncer d'un cos que encara pot salvar-se.

P- Parlem un poc d'història. Els valencians tenim una gran història i personages molt importants durant el temps. ¿Creus que el poble valencià sap la nostra història? ¿Quin personage valencià admires mes del nostre passat?

REAL ACADEMIA DE
CULTURA VALENCIANA

Valencian.org

R.- Pense que no. La majoria dels valencians no coneixem casi res de la nostra historia, i a voltes lo poc que coneixem és prou roïn, deprés de mala manera i filtrada pel filtre del sistema educatiu actual, que a hores d'ara està farcit de mentires, badoqueries i gran número de falàcies que els chiquets no poden distinguir si són veritat o mentira i se mengen les mentires institucionals com si foren unes veritats irrefutables.

En respecte a la segona part de la pregunta, personages valencians que cal admirar n'hi ha a montons, Vinatea, Frederic Feases, Ausias March, el Pare Fullana, el Pare Guinot, i aixina mils i mils... pero voldria trencar una llança en favor d'eixe personage a voltes oblidat que és el valencià d'a peu, el valencià que dia a dia fa possible que la lluita per la llengua, arrails i costums valencianes seguixca avant.

Igual que en l'àmbit castrense es rendix tribut al, "Soldat Desconegut", en València també caldria fet una estàtua i un homenage al, "Valencià de cor", o al, "Valencià desconegut".

P- Parlem de personages actuals. La Cardona Vives te com a referent a D. Josep Mª Guinot i Galan (q.e.p.d.), filolec i llingüiste, i fundador de nostra associacio. ¿Vas conèixer al pare Guinot, a D. Josep Mª Guinot?

R.- No. No he tingut eixe plaer i l'honor d'estar front ad eixa personalitat tan rellevant del món valencià i valencianiste ni mai parlar en ell.

P- Parlem un poc de politica. Ara en l'actualitat tenim alguns partits valencianistes, cas d'Unio Valenciana i Coalicio Valenciana, com a mes importants. ¿Creus que fa falta un gran partit valencianiste que defenga els nostres interessos en Madrit? ¿Perque creus que els valencians no voten a partits valencianistes que puguen defendre lo nostre?

R.- En respecte a la primera pregunta, pense que fa falta una gran força política, siga un partit o una coalició de partits, pero una gran força política, puix encara que pense que cultura i política deuen de caminar junts pero separats com les llinies paraleles, hui en dia i gràcies als dels de sempre, els que habiten entre el nord de Castelló i el sur de França, la política és des de fa un bon grapat d'anys qui maneja la cultura i marca el camí a seguir per la llengua.

En respecte a la segona pregunta, els valencians ya han passat, ya hem passat, per moltes situacions roïnes; pactes que no deuriem d'haver-se fet, compra de voluntats que a soles han mirat el seu interés personal en detriment de l'interés de la Pàtria Valenciana... i és possible que a l'hora de votar, totes estes coses i unes atres colpegen els cervells dels votants per a acabar votant a unes opcions polítiques que igual no serien les més oportunes.

P- ¿Que penses d'eixos partits politics com, per eixemple, el Bloc que es dicen "valencianistes" i en canvi no defenen les senyes d'identitat valencianes?

R.- El Bloc concretament tots sabem que des de que es constituí mai ha segut un partit valencianiste, pero que es fica la jaqueta de la valenciania quan l'interessa per algun motiu, i qui pense que des del Bloc i partits assimilats van a defendre unes senyes d'identitat en les que no creuen, és que encara està vivint en "El mon de Yupi", a soles és un llop disfressat de corder, pero com diu eixe famós dit, "Obres són amors i no bones raons", aixina que si són tan valencianistes que ho demostren dia a dia, per eixemple podrien començar per demanar formal i illegalment, la supressió del català en les escoles, la derogació o inhabilitació de la AVL, defendre les normes del Puig i escriure en elles... i no a soles en referix en fer un comunicat i després dir, "A nosaltres no ens fan cas amb tota la feina que fem", sino a lluitar de valent i no descansar fins a que no conseguixquen la meta marcada. I a partir d'ahí començariem a parlar de valencianisme.

P- Parlem de societat. Des del teu punt de vista, ya que vius en Valencia ciutat ¿Creus que n'hi ha un enfrontament entre les tres provincies valencianes (Alacant, Valencia i Castello)?

R.- No m'agrada ni a soles pensar que pot haver un enfrontament entre Castelló, Alacant i València, pero sí que és cert que a voltes les unes a les atres se tiren coses en cara o igual apleguen a dir-se coses que no toquen, pero yo sempre he segut dels que li agraden fer pinya i personalment no estic per la tasca de fer oïts ad eixe tipo de qüestions. Ya en tenim prou en lo que nos està caent des de fòra de la nostra Pàtria com per a barallar-nos entre mosatros mateixos.

P- ¿Perque creus que el poble valencià no defen la seua cultura en la força que li correspon, tenint en conte que som hereus de Joanot Martorell, Ausias March, Lluís Vives, Vicent Ferrer, Francesc de Vinatea...? ¿Creus que pot ser pel famos "meninfotisme"?

R.- Puix realment no tinc la resposta, si tinguera la resposta ya l'haguera posat en marcha o

NAVEGA EN VALENCIA

Nom d'usuari:

Contrasenya:

se l'haguera dit a qui poguera posar-la en marcha. Pero pense que els valencians pequem un poquet de bones persones, que a voltes pot confondre's en eixe meninfotisme que comentaves.

No son poques les voltes en que si hi ha quatre persones raonant en valencià i aplega una persona parlant en castellà, acaben els cinc parlant en castellà i no els cinc parlant en valencià que en València igual seria lo que tocaria.

Com anècdota comentar esta reacció. N'hi ha voltes que quan li dius ad algú valenciaparlant, sobre tot si és un tant major, "¿Qué no saps que lo que els estan ensenyant als teus nets en el colege és català? Te contesten, "Per mi, que li diguen com vullguen, yo parle en valencià i a mi no ha de dir-me ningú ara com he de parlar". Moltes voltes per ser massa bones persones, no diem res i no fem res, mentrimentres els atres estan fent-nos la cua per activa i per passiva.

P- No podem obviar el tema del pancatalanisme ¿Perque creus que n'hi han valencians que rebugen tot lo valencià i miren cap al nort del nostre Regne de Valencia?

R.- Pense que n'hi ha diverses raons. Alguna d'elles pot ser que durant molts anys, ya més de trenta, s'està adoctrinant (que no ensenyant) en una cultura i llengua aliena a la nostra Pàtria i qui en sa casa no sàpia la veritat i puga defendre-la, acabarà per creure's les mentires que els ensenyen, com pot ser el cas dels immigrants.

D'una atra banda, els diners són un bon punt d'eixida per a rebujar una cosa i amar una atra.

I per a no estendre'm massa, la pròpia societat te convida a rebujar tot lo que faça olor a valencià, puix a hores d'ara si ames lo valencià eres un fasciste pero si ho rebuges en favor de lo que ve de fòra de la nostra Pàtria, eres una persona compromesa en la teua societat i bla, bla, bla.

P- Estos dies, en nostre Regne de Valencia i abans del 9 d'octubre, dia de la Patria Valenciana, pels carrer d'algunes ciutats, com es el cas de Castello, fan una manifestacio que diuen "Correllengua" a on defenen coses que no son valencianes. ¿Que penses d'aixo?

R.- Pense que és una vergonya i un insult per a tot el poble valencià. Pero pense que encara és més vergonyós i insultant que hi haja pobles del regne de València que estiguen al costat de que en el sí de les seues terres es facen eixe tipo d'actes. Pero encara és molt més vergonyós que inclús alguns pobles paguen en diners públics este tipo d'actes o uns atres molt pareguts, en actuacions de persones que a soles insulten al nostre poble valencià. En respecte al Correllengua, és com un virus que va passant per l'organisme de la nostra Pàtria i que com a tal virus, deurien de ficar-nos els antibiòtics necessaris per a que com passa en la pigota, una volta sofrida, mai no tornara a tindre's ni a repetir-se.

P- I en quan al nacionalisme catala. ¿Perque creus que als valencians mos inclouen en uns paisos i una cultura catalana que no te res a vore en mosatros?

R.- Blanc i en botella, ¿qué és? Puix igual que esta endevinalla dels chicons és la resposta que et vaig a donar: Els castellers tenen el seu orige en la Moixaranga d'Algemesí. El Sigle d'Or és de les lletres valencianes, puix aixina ho han deixat escrit tots els escriptors d'eixa época. La quatribarrada és l'ensinya de la Casa d'Aragó.

Els escriptors en els que basen la grandea de la seua parla, són tots valencians.

La seua parla és una barreja entre valencià, occità i a saber qué més coses.

I un llarc etcétera. És dir, si no s'anexionen territorialment el nostre Regne de València, més tots els territoris que també volen de fòra del nostre regne per als seus quimèrics i anticonstitucionals paisos... ¿Qué els queda? No els queda res, puix res han tingut fins a que el seu nacionalisme ho acompanyaren de molts de diners. I a bon entenedor, poques paraules basten.

P- El nacionalistes catalans sempre s'han afanyat en furta tota classe de documents per a tindre les fonts en les seues mans, com es el cas de l'Archiu de la Corona d'Arago on la seu està en Barcelona, quan tindria que estar en Arago ¿Que penses d'eixe tema?

R.- En el cas concret de l'Archiu de la Corona d'Aragó, pense que deuria d'estar en Arago com tu molt ben dius, pero lo més roïn d'este cas en concret és com ho feren, de nit, a magatalls i escoltats per la policia, segurament per la por de que algú exaltat o grup d'ells que estiguera al costat de la veritat els impedira fer eixa barbaritat.

Pero de totes les maneres, no té tota la culpa qui demana, casi té més culpa qui dona, ya diu un dit que "Contra el vici de demanar, la virtut de no donar". Pero com als catalans sempre l'han regalat els oïts dient-los que són la clau política, i tradicionalment els han concedit lo que han demanat, es creuen mereixedors de tot lo que demanen. Si cap govern els haguera deixat fer i desfer a les seues amples, un atre gall nos cantaria.

Hi ha voltes que totes les nostres mires estan cap al nort, pero mirar també a l'oest, no estaria gens malament.

P- Has escrit un llibre de refranys valencians. Parlam un poc del teu llibre. ¿Creus que es important publicar llibres en llengua valenciana?

R.- No. No crec que és important, crec que és del tot IMPRESCINDIBLE, puix una llengua se pot medir de diverses maneres, i una d'elles és pel número de publicacions que veuen la llum. A vore, en el segle XV aplegarem a tindre el Primer Sigle d'Or de totes les llengües romàniques per la producció lliterària i la qualitat de la mateixa que era impressionant. Del costat contrari tots sabem que una llengua sense lliteratura, és una llengua morta. Si yo no puc comprar llibres escrits en valencià, mai no podré llegir en valencià i tindrè que llegir en una altra llengua, i si llig molt en una altra llengua aplegaré a pensar en ella i expressar-me en ella millor que en valencià i del valencià començaré a tindre dubtes sobre paraules correctes i de l'utilització de les mateixes.
¡Publicar llibres escrits en valencià, deuria de ser una prioritat per a tots!

P- Ara te preguntaré algunes coses sobre allo que mes te puga agradar. Diu-me algun llibre favorit.

R.- És una situació difícil, pero vaig a quedar-me en, "Pomell de valencianitat", de Josep Boronat Gisbert, el qual trobe un bon llibre de capçalera.

P- Diu-me una de les teues aficions favorites.

R.- Charrar en els amics de qualsevol tema davant d'un cafenet o d'una cerveseta, puix d'entre tot lo que una persona pot aplegar a tindre en sa vida, els amics i l'amor són l'únic que realment mereixen la pena.

P- ¿Algun music?

R.- Encara eixint-me segurament un poquet de la norma, vaig a dir Vicent Martí i Soler, puix tenim un compositor clàssic que no és que li fera ombra a Mozart, sino que segons les cròniques de l'època i els historiadors, era molt millor que ell, i mentres tots coneixem a Mozart, inclús han fet una pel·lícula d'ell i molt més, a Vicent Martí i Soler ho tenim arraconat i oblidat.

P- ¿Un pintor?

R.- En esta ocasió vaig a coincidir segurament en la majoria, puix vaig a dir a Joaquim Sorolla i Bastida, ya que quadros en la llum i esplendor de la categoria, de "Cosint la vela", "Escenes valencianes", "Chiquets en la plaja" o "Peixcadors valencians" entre uns altres, sera difícil de tornar a eixir de la mà d'un altre pintor.

P- ¿Algun deport?

R.- Per a ser "normal", deuria de dir el fútbol, pero la veritat és que no m'agrada gens. Aixina que vaig a dir el tenis, i no pels grans tenistes de hui i de sempre, sino perque és un deport que he practicant prou de chiquet i no tan chiquet.

P- ¿Un plat gastronomic o menjar favorit?

R.- Puix a una bona paella no li dic que no, pero realment és l'arròs al forn el plat que més m'enchisa. Pero la veritat és que la gastronomia valenciana no té cap desperdici de res.

P- Per a acabar, si pogueres somiar despert ¿Quina seria la teua ilusio?

R.- Puix realment tinc dos somis, un d'ells és poder aplegar a ser lo suficientment vell com per a poder jugar en els meus nets en l'herba del caixer del riu Turia mentres els conte les meues "batalletes".

I l'altre somi és que per fi els valencians hem despertat d'este somi, casi malèfic, en el que estem clavats i que deixant a banda ideologies, consideracions llingüístiques i totes les coses que hui en dia nos separen i diferencien, hem aplegat per fi a tindre un poder polític que mana en el govern i en totes les institucions públiques i que per fi, "gràcies a la política", la nostra benvolguda llengua valenciana s'ha tornat a parlar de manera vehicular en la nostra Pàtria i que tots els nostres signes d'identitat i que conformen el nostre acerp cultural és defés per tots i en tots els llocs com una única veu, aplegant València a ser lo que mai ha deixat de ser, ¡La millor terreta del món!

Joan, te donem les gracies per l'amabilitat que has tengut en atendre-nos i desigem que tot te vaja be i que continues en la teua gran llabor.

R.- ¡Gràcies a vosatros!

Octubre 2009.
Xavier Gimeno i Alonso

- Entrevista completa feta a Joan Benet. Publicada en la revista Renou n° 65, de novembre de 2009, un extracte de la mateixa.

Copyright © [Associacio Cardona Vives](#). Revista Renou, deposit llegal CS-1-1987